

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 240/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. marca 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátkou JUDr. Alžbetou Slašťanovou, Námestie Matice slovenskej 6, Žiar nad Hronom, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3 T 96/2010 zo 4. marca 2015 a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 Tos 39/2015 z 28. apríla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. februára 2016 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 96/2010 zo 4. marca 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Tos 39/2015 z 28. apríla 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd napadnutým uznesením podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona vyslovil, že sťažovateľ sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia neosvedčil a trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní troch rokov, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom okresného súdu sp. zn. 3 T 96/2010 zo 7. júla 2010, vykoná. Zároveň okresný súd sťažovateľa podľa § 50 ods. 8 Trestného zákona s použitím § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Sťažovateľ uvádza, že v konaní pred okresným súdom *„sa domáhal, aby mi tento trest bol amnestovaný, keďže aj vo veci Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4 T 57/2010 došlo k amnestii.*

Prvostupňový súd sa však domnieval, že som v skúšobnej dobe nevedol riadny život a dopustil som sa ďalšieho protiprávneho konania. Súd sa nestotožnil s mojím názorom, čo odôvodnil tým, že vzhľadom na ustanovenia článku V písm. d) Rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky č. 1/2013 zo dňa 2. 1. 2013, keďže toto rozhodnutie sa nevzťahuje na tresty právoplatne uložené osobám, ktoré boli v posledných 10 rokoch pred ich uložením právoplatne odsúdené za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody, výkon ktorého nebol podmiennečne odložený. Na základe odpisu registra trestov na čl. 138 bolo Okresnému súdu zrejmé, že odsúdený bol vo výkone trestu v konaní OS Brezno 1 T 107/2003 na základe premeny trestu z trestného rozkazu zo dňa 7. 7. 2003.

V konaní som poukazoval na to, že by si mal konajúci súd zadovážiť spisy z Okresného súdu Banská Bystrica to sp. zn. 4 T 57/2010 a sp. zn. 1 T 90/2011. Sudca argumentoval nedostatkom času.“.

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu preto sťažovateľ podal sťažnosť, ktorú však krajský súd zamietol.

Sťažoval sa nestotožňuje s dôvodmi okresného súdu ani krajského súdu a namieta, že ich rozhodnutím došlo k porušeniu uvedených základných práv.

Sťažovateľ uvádza, že okresný súd vôbec neskúmal to, že on sa v konečnom dôsledku osvedčil, teda že sa na neho hľadá, akoby nebol odsúdený, čo vyplýva aj z odpisu registra trestov. Podľa sťažovateľa túto skutočnosť okresný súd opomenul vyhodnotiť. O účasti na amnestii, ktorá je spravidla formulovaná stručne, rozhoduje súd. Sťažovateľ ďalej argumentuje tým, že „*amnestia prezidenta je stručná, viacero pojmov či postupov presnejšie nedefinuje ani nevymedzuje, čo môže viesť k nejasnostiam pri jej aplikácii a k nejednotnosti výkladu.*

Súd mal preskúmať rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica a nie sa uspokojiť s konštatovaním, že amnestia sa nemôže vzťahovať na daný prípad a že rozhodnutie je chybné.

Totížto v článku I. sa konštatuje, že sa odpúšťajú tresty odňatia slobody právoplatne uložené pred dňom tohto rozhodnutia (2. 1. 2013), v čl. II. zas, že sa odpúšťajú nevykonané tresty odňatia slobody, ktoré boli pred dňom tohto rozhodnutia (2. 1. 2013) právoplatne uložené vo výmere neprevyšujúcej osemnásť mesiacov, ak bol takýto trest uložený mladistvému alebo ak súd zaradil páchatel'a na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, alebo nevykonané zvyšky týchto trestov odňatia slobody. Tieto tresty sa odpúšťajú s účinkom, že sa na páchatel'a hľadá, ako keby nebol odsúdený.

Domnievam sa, že by malo (po rozhodnutí súdu o osvedčení) dôjsť k rozhodnutiu o účasti na amnestii, keďže sú na to splnené všetky predpísané zákonné náležitosti (podľa textu amnestie sa odpúšťajú tresty podmienene odložené).

V danom prípade teda by mal súd vysloviť zaver až po oboznámení sa s predmetnými trestnými spisami, resp. za rešpektovania rozhodnutia súdu o účasti na amnestii aj v tomto prípade. Vyjadrujem presvedčenie, že v konaní Okresného súdu Zvolen pod sp. zn.

3 T 96/2010 došlo k porušeniu práva na obhajobu a to z dôvodu časovej tiesne rozhodujúceho sudcu.

Rozhodnutie sa nemusí vysporiadať so všetkými tvrdeniami obhajoby, avšak mnou uvádzané argumenty boli vo veci právne relevantné a súd sa s nimi mal vysporiadať, len tak by jeho rozhodnutia napĺňali atribúty spravodlivého rozhodnutia, čo by bolo v súlade so zásadou materiálnej stránky práva.“

Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu krajského súdu aj dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 Tdo 67/2015 z 2. decembra 2015 (ďalej len „rozhodnutie najvyššieho súdu“) podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku odmietol.

Sťažovateľ zastáva názor, že keďže dovolanie bolo zamietnuté, niet iného orgánu, na ktorom by sa mohol domáhať nápravy. Sťažovateľ vychádzajúc z uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 84/2015, v ktorom mal ústavný súd konštatovať, že dovolanie je účinný opravný prostriedok, ktorý má účastník k dispozícii, a z judikatúry ústavného súdu, podľa ktorej pred podaním sťažnosti je nutné využiť inštitút dovolania, lehotu na podanie sťažnosti pred ústavným súdom odvodzuje od doručenia rozhodnutia najvyššieho súdu.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3 T 96/2010 v spojitosti s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 5 Tos 39/2015 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3 T 96/2010 a uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 5 Tos 39/2015 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Porušovateľ je povinná nahradiť sťažovateľovi náhradu trov konania spočívajúcu z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby vo výške 303,16 € (1 úkon právnej služby v zmysle Vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb ust. § 11 ods. 3 á 143 €, rež. paušál za rok 2016 á 8,58 €), ktoré je porušovateľ

*povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne vedený v [REDAKOVANÉ]
[REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu.

1. Právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Preto právomoc ústavného súdu nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07, II. ÚS 523/2014).

Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, nie je daná právomoc ústavného súdu. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu k okresnému súdu mal krajský súd v rámci opravného konania (konania o sťažnosti). Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. Navyše, sťažovateľ právo podať sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu využil a o tejto sťažnosti bolo riadne rozhodnuté.

Ústavný súd preto sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 3 T 96/2010 zo 4. marca 2015, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

2. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu ústavný súd uvádza, že prostredníctvom okresného súdu ústavný súd zistil, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 15. mája 2015.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštantne uvádza, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02).

Jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Pri právoplatnom rozhodnutí vydanom v trestnom konaní je pre začiatok plynutia lehoty dvoch mesiacov podľa citovaného ustanovenia rozhodujúci moment náležitého oznámenia rozhodnutia sťažovateľovi, ktorým je buď vyhlásenie rozhodnutia v prítomnosti sťažovateľa, alebo doručenie rovnopisu rozhodnutia (napr. III. ÚS 186/02, III. ÚS 90/03).

Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažovateľ podal sťažnosť až 1. februára 2016 (sťažnosť je datovaná z 28. januára 2016, preto na prepravu musela byť daná v rozmedzí od 28. januára 2016 do 1. februára 2016), je potrebné túto sťažnosť považovať za oneskorene podanú.

V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tos 39/2015 zo 28. apríla 2015, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Pokiaľ sťažovateľ odvodzuje počítanie dvojmesačnej lehoty na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nad rámec svojho rozhodnutia uvádza, že dovolanie je v zásade účinný opravný prostriedok, ktorý má účastník k dispozícii, pokiaľ to konkrétne okolnosti veci nevyklučujú; pričom ak k jeho podaniu dôjde a najvyšší súd o ňom právoplatne rozhodne, lehotu na podanie sťažnosti pred ústavným súdom možno odvodiť aj od doručenia rozhodnutia najvyššieho súdu. V prípade sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie nebolo prípustné, pretože napadnuté uznesenie nie je rozhodnutím vo veci samej, ktorým sa trestné stíhanie obvineného končí ako celok [pozri § 368 ods. 1 a 2 a § 382 písm. f) Trestného poriadku], preto bolo bez právneho významu zisťovať, či a kedy sťažovateľ dovolanie podal alebo nepodal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2016